

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/22-02/12
URBROJ: 613-16-22-10
Osijek, 27. svibnja 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Podgorač
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje i izvršenje proračuna	8
	Financijski izvještaji	8
	Javna nabava	15
III.	REVIZIJA ZA 2021.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2021.	18
	Provedba naloga i preporuka	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Podgorač (dalje u tekstu: Općina) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Općina je ustrojila propisane poslovne knjige, osim analitičke knjigovodstvene evidencije sitnog inventara u upotrebi, a u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima vrijednost sitnog inventara u upotrebi iskazana je u iznosu od 121.745,00 kn.

Koncem 2021. ukupna vrijednost nefinancijske imovine iskazana je u iznosu od 21.058.185,00 kn.

Ustrojeno je nekoliko različitih evidencija (Registar jedinica imovine i analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine) u kojima nisu usklađeni podaci o imovini. Registar jedinica imovine sadrži podatke o 664 vrste imovine, od čega su 181 nekretnina (zemljišta i građevine) i 483 objekta komunalne infrastrukture (grobља, nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javna parkirališta i garaže). Spomenuti Registar ne sadrži podatke o vrijednosti imovine. Usporedbom podataka iz analitičke knjigovodstvene evidencije i Registra jedinica imovine utvrđeno je da u poslovnim knjigama Općine nije evidentiran značajan dio imovine u vlasništvu i suvlasništvu Općine (zgrada općinske uprave, poslovni prostori, društveni domovi, grobља, zemljišta i druga imovina).

Prostorno-planska dokumentacija, projektna dokumentacija, elaborati, planovi i druga nematerijalna imovina nabavne vrijednosti od 2.629.634,00 kn, otpisane vrijednosti od 1.295.188,00 kn i sadašnje vrijednosti od 1.334.446,00 kn nije evidentirana na računima imovine na koju se dokumentacija odnosi. Za navedenu imovinu u 2021. nije obavljen obračun ispravka vrijednosti. U prethodnim godinama za dio nematerijalne imovine nabavne vrijednosti u iznosu od 1.358.756,00 kn obavljen je obračun ispravka vrijednosti u iznosu od 1.295.188,00 kn, a za dio imovine nabavne vrijednosti od 1.270.878,00 kn ispravak vrijednosti nije obavljan ni u prethodnim godinama. Na propisanim računima Računskog plana nisu evidentirani ni rashodi u ukupnom iznosu od 588.578,00 kn. Dio navedenih rashoda u ukupnom iznosu od 308.500,00 kn, koji su evidentirani u okviru skupine računa rashoda poslovanja, trebalo je evidentirati kao povećanje imovine i vlastitih izvora jer se odnose na ulaganja u nefinancijsku imovinu. Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih rashoda i imovine te na točnost iskazanih podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine i vlastitih izvora u financijskim izvještajima.

Vrijednost udjela u temeljnom kapitalu dva trgovačka društva evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 3.537.405,00 kn, umjesto u iznosu od 3.375.318,00 kn, odnosno evidentirana je u većem iznosu za 162.087,00 kn jer podaci o vrijednosti udjela u temeljnom kapitalu trgovačkih društava nisu usklađeni s podacima iz osnivačkih akata trgovačkih društava.

U poslovnim knjigama, u okviru izvanbilančnih zapisa, nije evidentirana i u financijskim izvještajima nije iskazana vrijednost danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja u iznosu od 2.114.871,00 kn i potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu od 13.000,00 kn.

Općina obavlja poslovanje gotovim novcem putem blagajne. Tijekom godine promet blagajne odnosno uplate i isplate gotovog novca iz blagajne iznosile su 292.300,00 kn. Blagajničko poslovanje nije uredno vođeno. Blagajnički izvještaji nisu kontrolirani odnosno nije ih potpisala osoba ovlaštena za kontrolu (likvidator), nego samo blagajnik. Također, računi na temelju kojih su iz blagajne isplaćeni materijalni troškovi u iznosu od 34.000,00 kn nisu prethodno potpisani ni kontrolirani.

Godišnjim popisom imovine i obveza nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obveza te nije provedeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

Popisom nisu obuhvaćeni udjeli u glavnici trgovačkih društava, koji prema podacima iz poslovnih knjiga iznose 3.537.405,00 kn, izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.127.871,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 1.663,00 kn. Potraživanja i obveze nisu popisane pojedinačno prema dužnicima i iznosima potraživanja te pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza, nego u zbirnom iznosu prema podacima iz glavne knjige. Stanje potraživanja i obveza nije usklađeno s dužnicima i vjerovnicima putem izvoda otvorenih stavaka. Pojedinačne popisne liste dugotrajne nefinancijske imovine, u koje se, između ostalog, trebaju unijeti podaci o imovini s naturalnim i novčanim izrazima, stvarnom i knjigovodstvenom stanju, nisu sastavljene, nego je zapisniku priložen popis kapitalne imovine prema osnovnim računima iz poslovnih knjiga koji sadrži podatke o vrsti imovine, sadašnjoj vrijednosti, inventurnom broju i grupi konta, ali bez naturalnih pokazatelja. Iako je povjerenstvo za popis utvrdilo neevidentiranu dugotrajnu nefinancijsku imovinu, imovina nije procijenjena i evidentirana u poslovnim knjigama.

Bilješke uz Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza nisu sastavljene, a u Izvještaju je iskazano smanjenje potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 425.181,00 kn. Bilješke uz Bilancu ne sadrže popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina te popis sudskih sporova u tijeku. (točka 2. Nalaza)

- Ispravak vrijednosti potraživanja obračunan je u iznosu od 206.854,00 kn i odnosi se na potraživanja za komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda, porez na tvrtku, porez na promet nekretnina te porez na korištenje javnih površina. Ispravak vrijednosti potraživanja za grobnu naknadu, starosti između jedne i tri godine u iznosu od 43.700,00 kn te grobnu naknadu i zakup poslovnog prostora, starosti više od tri godine u iznosu od 159.250,00 kn, nije obavljen. Za navedena potraživanja trebalo je obaviti ispravak vrijednosti u iznosu od 181.100,00 kn. Zbog pogrešnog obračuna ispravka vrijednosti potraživanja, u financijskim izvještajima nisu iskazani točni podaci o potraživanjima. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Donesen je proračun i izmjene i dopune proračuna za 2021. te projekcije za sljedeće dvije godine.

Prihodi proračuna planirani su prema ekonomskoj klasifikaciji, a nisu planirani prema izvorima financiranja. U okviru organizacijske klasifikacije rashoda, proračunom te izmjenama i dopunama proračuna, status razdjela nije dodijeljen u skladu s Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama, jer je umjesto upravnim tijelima dodijeljen pojedinim poslovima (sport, kultura, obrazovanje i socijalna skrb te komunalne djelatnosti i prostorno uređenje). (točka 1. Nalaza)

- U okviru rashoda evidentirani su rashodi u iznosu od 35.216,00 kn, koji se odnose na nabavu službenog automobila putem financijskog *leasinga*. Ugovor o financijskom *leasingu* za nabavu osobnog automobila u ukupnom iznosu od 176.187,00 kn Općina je zaključila s *leasing* kućom u svibnju 2018. Ugovorena je obročna otplata glavnice u 48 mjesečnih obroka do 15. travnja 2022. Prema propisima koji uređuju zaduživanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zaduživanje u svrhu nabave osobnog automobila nije dopušteno. (točka 2. Nalaza)
- Ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 717.983,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 206.854,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 511.129,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda u iznosu od 287.874,00 kn te grobnu naknadu i zakup poslovnih prostora u iznosu od 202.950,00 kn (potraživanja iz prethodnih godina). Općina nije sustavno i kontinuirano poduzimala sve mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda. Osim upućenih opomena za komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda i grobnu naknadu te pokretanje dva ovršna postupka, druge mjere naplate nisu poduzimane. (točka 3. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Osječko-baranjske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Općina je razvrstana u II. skupinu jedinica lokalne samouprave, koja se prema vrijednosti indeksa nalazi u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Općina obuhvaća devet naselja s ukupno 2 467 stanovnika (prema Prvim rezultatima popisa stanovništva iz 2021.). Sjedište je Trg Pavla Pejačevića 2, Podgorač.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Upravni odjel za općinsku samoupravu i upravu te Vlastiti pogon Općine za obavljanje komunalnih djelatnosti. Koncem 2020. i 2021. Općina je imala šest zaposlenika (od toga četiri u Vlastitom pogonu) i 28 osoba zaposlenih na programu zapošljavanja žena Zaželi.

Općinsko vijeće ima 15 članova. Zakonski predstavnik Općine tijekom 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (veljača 2022.) je općinski načelnik Goran Đanić, koji dužnost na koju je izabran obavlja profesionalno. Općinski načelnik je do lokalnih izbora imao dva zamjenika, a dužnost na koju su izabrani obavljali su bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski). U veljači 2021. Općina je donijela novi Statut u kojem je uskladila odredbe sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema novom Statutu, općinski načelnik ima jednog zamjenika, koji dužnost obavlja volonterski.

Općina nema proračunske korisnike. Zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave Općina je suosnivač dva trgovačka društva, i to za obavljanje komunalnih djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje s udjelom u temeljnom kapitalu od 5,6 % te za proizvodnju i emitiranje radijskog programa s udjelom u temeljnom kapitalu od 25,0 %.

Računovodstvene poslove te izradu financijskih izvještaja za 2021. obavljalo je trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Đakovo.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih financijskih kontrola uređen je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) i drugim propisima. Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti. U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola Općina je sastavila pisane procedure vođenja projekata te stručnog vrednovanja opravdanosti i učinkovitosti projekata, zaprimanja računa, njihove provjere i pravodobnog plaćanja, donošenja proračuna, blagajničkog poslovanja, zaprimanja robe, usluga i radova, naplate prihoda, stvaranja ugovornih obveza te izdavanja i obračunavanja putnih naloga. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti u skladu s odredbama članka 43. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Uz Izjavu se prilažu i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini.

Općinski načelnik je za 2021. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2020.). Prema navedenoj Izjavi, koja je sastavljena na temelju Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, uočene su nepravilnosti koje se odnose na izvršavanje proračuna (potrošnja sredstava u skladu s proračunom), računovodstveno poslovanje (neobavljanje popisa potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku), izvještavanje i ostalo (stanje nenaplaćenih potraživanja, nepodmirenih dospjelih obveza i stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih postupaka dano u obrazloženju godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna) i upravljanje imovinom (nedonošenje strategije upravljanja i raspolaganja nekretninama i godišnjeg plana za ostvarivanje ciljeva utvrđenih strategijom, ustrojavanje registra imovine te pisane procedure kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspolaganja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova). U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. rok otklanjanja navedenih nepravilnosti je od 30. svibnja 2022. do 15. siječnja 2023.

Unutarnja revizija nije ustrojena, jer prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun i Odluka o izvršavanju proračuna za 2021. doneseni su u prosincu 2020. Proračunom su prihodi i rashodi planirani u iznosu od 22.078.700,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna, koje su donesene u rujnu 2021., planirani su prihodi u iznosu od 14.066.000,00 kn (8.012.700,00 kn ili 36,3 % manje u odnosu na proračun), rashodi u iznosu od 14.694.300,00 kn (7.384.400,00 kn ili 33,5 % manje u odnosu na proračun) te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 628.300,00 kn. Na smanjenje proračunskih prihoda najviše je utjecalo smanjenje prihoda od poreza u iznosu od 4.151.700,00 kn i pomoći u iznosu od 3.910.000,00 kn, a na smanjenje proračunskih rashoda najviše je utjecalo smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine – gradnja i rekonstrukcija cesta u iznosu od 6.610.000,00 kn.

Uz proračun su doneseni programi održavanja komunalne infrastrukture, građenja komunalne infrastrukture, javnih potreba u kulturi, sportu i socijalnoj skrbi, utroška sredstava od grobnih naknada, prodaje, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta i šumskog doprinosa te izmjene programa i objavljeni su u Službenom glasniku. Tijekom godine nije bilo preraspodjela sredstava između proračunskih stavaka.

Odlukom o izvršavanju proračuna Općine za 2021. utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 20.000,00 kn. Sredstva proračunske zalihe korištena su za pomoć potresom pogođenom području.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna iz travnja 2022., prihodi i primici za 2021. ostvareni su u iznosu od 10.995.728,00 kn, što je 3.070.272,00 kn ili 21,8 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na planirani iznos odnosi se na prihode od pomoći, koji su ostvareni manje za 2.969.933,00 kn ili 42,9 %. Rashodi su ostvareni u iznosu od 12.444.303,00 kn, što je 2.249.997,00 kn ili 15,3 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na materijalne rashode, koji su ostvareni manje za 1.024.698,00 kn ili 21,9 %, kapitalne pomoći, koje su ostvarene manje za 489.967,00 kn ili 83,8 %, i rashode za nabavu nefinancijske imovine, koji su ostvareni manje za 435.367,00 kn ili 9,6 %.

Uz proračun donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, za 2022. planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 13.130.000,00 kn, a za 2023. u iznosu od 13.330.000,00 kn. Općina je donijela plan razvojnih programa u kojem su u 2021. najznačajnija sredstva planirana za gradnju i rekonstrukciju cesta u iznosu od 3.270.000,00 kn. Tijekom 2021. za navedena ulaganja utrošeno je 2.972.038,00 kn.

U prosincu 2021. usvojen je Provedbeni program Općine za mandatno razdoblje 2021. – 2025., koji sadrži prioritete i mjere, popis mjera s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata, procijenjene troškove provedbe i utvrđene stavke u proračunu na kojima će biti planirana sredstva te praćenje i rokovi izvještavanja o provedbi Provedbenog programa.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 10.995.728,00 kn, što je 2.997.529,00 kn ili 21,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	5.367.041,00	1.221.809,00	22,8
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	5.776.936,00	6.920.067,00	119,8
3.	Prihodi od imovine	1.703.783,00	1.632.940,00	95,8
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.125.795,00	922.523,00	81,9
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	19.702,00	59.244,00	300,7
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	239.145,00	-
	Ukupni prihodi i primici	13.993.257,00	10.995.728,00	78,6

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 6.920.067,00 kn ili 62,9 %, prihodi od imovine u iznosu od 1.632.940,00 kn ili 14,9 % i prihodi od poreza u iznosu od 1.221.809,00 kn ili 11,1 %. Svi drugi prihodi i primici iznose 1.220.912,00 kn ili 11,1 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Vrijednosno najznačajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu odnose se na prihode od poreza koji su manji za 4.145.232,00 kn ili 77,2 %, najvećim dijelom zbog izmjena propisa koji uređuju financiranje lokalne samouprave, prema kojima se umjesto udjela fiskalnog izravnjanja koji se izdvajao iz poreza na dohodak, sredstva fiskalnog izravnjanja osiguravaju u državnom proračunu i evidentiraju u okviru tekućih pomoći iz državnog proračuna. Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 239.145,00 kn, a prethodne godine nisu ostvareni.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, naknada za koncesije, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos, doprinos za šume, grobne naknade, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru te prodaje stambenih objekata. Ostvareni su u iznosu od 4.520.289,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 41,1 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 1.221.809,00 kn, a odnose se na prihode od poreza na dohodak u iznosu od 1.144.254,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu od 70.191,00 kn te općinske poreze (porez na korištenje javnih površina, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor) u iznosu od 7.364,00 kn. U 2010. uveden je prirez porezu na dohodak u visini od 5,0 %. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, naplate i ovrhe radi naplate poreza na promet nekretnina i općinskih poreza obavlja Porezna uprava.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 6.920.067,00 kn odnose se na pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 5.069.049,00 kn za sredstva fiskalnog izravnjanja u iznosu od 4.419.049,00 kn te rekonstrukciju kolnika i oborinske odvodnje u dva naselja u iznosu od 650.000,00 kn, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 911.856,00 kn za projekt Zaželi, županijskog proračuna u iznosu od 540.242,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se za radove na rekonstrukciji kolnika i oborinske odvodnje u iznosu od 407.208,00 kn te za ogrjev socijalno ugroženim građanima u iznosu od 100.800,00 kn), od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 238.860,00 kn za zapošljavanje nezaposlenih osoba na javnim radovima te Županijske uprave za ceste u iznosu od 160.060,00 kn za sanaciju i uklanjanje odbačenog otpada u cestovnom oborinskom kanalu.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 1.632.940,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 1.507.031,00 kn te zakupa poslovnog prostora u iznosu od 100.319,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 922.523,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji prihodi od naknada za pravo puta (služnosti) u iznosu od 214.863,00 kn, grobnih naknada u iznosu od 179.150,00 kn, komunalne naknade u iznosu od 143.982,00 kn, naknade troškova po sudskoj presudi u iznosu od 143.423,00 kn te šumskog doprinosa u iznosu od 114.806,00 kn.

Prihodi od naknade za pravo puta (služnosti) ostvareni su na temelju Rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti iz ožujka 2020., a na zahtjev Općine u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatera za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine. Navedenim Rješenjem utvrđeno je da Općina ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta od 22. studenoga 2019., koja prema podatku infrastrukturnog operatera iznosi 214.863,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 59.244,00 kn odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine (na temelju sudskog rješenja o razvrgnuću suvlasničke zajednice nekretnina) u iznosu od 39.663,00 kn, prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske izravnom pogodbom u iznosu od 17.640,00 kn te pripadajućeg dijela prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 1.941,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 239.145,00 kn odnose se na beskamatni zajam iz državnog proračuna do visine izvršenog povrata poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2020.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.444.303,00 kn, što je 138.740,00 kn ili 1,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.645.141,00	2.791.960,00	169,7
2.	Materijalni rashodi	2.657.168,00	3.655.802,00	137,6
3.	Financijski rashodi	72.091,00	120.959,00	167,8
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	170.285,00	177.830,00	104,4
5.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	353.414,00	457.746,00	129,5
6.	Ostali rashodi	735.886,00	1.150.373,00	156,3
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	6.949.058,00	4.089.633,00	58,9
Ukupni rashodi		12.583.043,00	12.444.303,00	98,9
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		13.993.257,00	10.995.728,00	78,6
Višak prihoda i primitaka		1.410.214,00	0,00	-
Manjak prihoda i primitaka		0,00	1.448.575,00	-

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.089.633,00 kn ili 32,9 %, materijalni rashodi u iznosu od 3.655.802,00 kn ili 29,4 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 2.791.960,00 kn ili 22,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 1.906.908,00 kn ili 15,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 2.859.425,00 kn ili 41,1 %, zbog manjih ulaganja u građevinske objekte. Znatno su povećani rashodi za zaposlene u iznosu od 1.146.819,00 kn ili 69,7 %, zbog povećanja broja zaposlenih osoba na realizaciji projekata.

Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 2.353.941,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 388.399,00 kn i ostale rashode za zaposlene (dodatak za uspješnost na radu, božićnica, uskrsnica, naknada za godišnji odmor, dar u naravi te dar za djecu) u iznosu od 49.620,00 kn. Na plaće zaposlenika na projektu Zaželi odnosi se 1.817.735,00 kn, zaposlenika u Upravnom odjelu i Vlastitom komunalnom pogonu te općinskog načelnika 731.521,00 kn i zaposlenika koji su radili na određeno vrijeme na programu javnih radova 193.084,00 kn. Dodatak za uspješnost na radu isplaćen je svim zaposlenicima Upravnog odjela i Vlastitog komunalnog pogona u iznosu od 5.000,00 kn na temelju rješenja pročelnika Upravnog odjela o isplati dodatka za uspješnost na radu, uz prethodnu suglasnost općinskog načelnika, te Pravilnika o kriterijima utvrđivanja natprosječnih rezultata i načina isplate dodataka za uspješnost na radu službenika i namještenika u upravnim odjelima i službama Općine iz rujna 2010. i izmjena Pravilnika iz prosinca 2018.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 3.655.802,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 2.476.356,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 630.386,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 497.934,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 41.442,00 kn i naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 9.684,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 786.250,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 746.869,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 555.190,00 kn te usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 214.868,00 kn. Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja su naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 239.107,00 kn i rashodi za potrebe projekta Zaželi u iznosu od 192.243,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju su rashodi za električnu energiju u iznosu od 367.464,00 kn (od čega se na javnu rasvjetu odnosi 277.637,00 kn). Vrijednosno značajnije naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 38.628,00 kn. U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 664.322,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu od 177.830,00 kn odnose se na pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (dječjim vrtićima).

Naknade građanima i kućanstvima ostvarene u iznosu od 457.746,00 kn odnose se najvećim dijelom na prigodne naknade u novcu umirovljenicima za blagdane u iznosu od 154.050,00 kn, naknade za ogrjev socijalno ugroženim građanima u iznosu od 100.800,00 kn, sufinanciranje cijene prijevoza učenika srednjih škola s područja Općine u iznosu od 93.171,00 kn, stipendije studentima u iznosu od 39.600,00 kn, prehrane učenika osnovne škole na području Općine u sklopu projekta Školski obrok za sve u iznosu od 30.806,00 kn i naknade roditeljima za novorođenu djecu u iznosu od 21.000,00 kn. Naknade građanima i kućanstvima isplaćene su na temelju Odluke o socijalnoj skrbi na području Općine, Programa javnih potreba u socijalnoj skrbi u Općini u 2021., Odluke o uvjetima i načinu dodjele jednokratnih pomoći socijalno ugroženim građanima iz sredstava proračuna Općine, Odluka o ostvarivanju prava umirovljenika na novčanu naknadu prilikom blagdana Uskrsa i Božića u 2021., Odluke o dodjeli stipendije Općine studentima, Odluke o ostvarivanju prava za novčanu pomoć za novorođeno dijete te pojedinačnih odluka i rješenja općinskog načelnika.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu od 1.150.373,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu od 617.528,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 437.812,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 95.033,00 kn.

Tekuće donacije u iznosu od 617.528,00 kn odnose se najvećim dijelom na donacije dobrovoljnim vatrogasnim društvima i vatrogasnoj zajednici za redovan rad u iznosu od 275.000,00 kn, sportskim društvima za redovan rad i manifestacije u iznosu od 170.000,00 kn, kulturno-umjetničkom društvu za redovan rad i manifestacije u iznosu od 50.000,00 kn, gradskom društvu Crvenog križa u iznosu od 36.000,00 kn te drugim udrugama (lovačka društva i druge udruge) za redovan rad u iznosu od 55.800,00 kn. Općina je donijela programe javnih potreba u sportu i kulturi te objavila javne pozive za financiranje udruga. U skladu s odredbama zaključenih ugovora, korisnici sredstava dostavili su izvješća o utrošku sredstava. Općina je na svojim mrežnim stranicama objavila popis korisnika donacija za 2021.

Kapitalne donacije u iznosu od 437.812,00 kn odnose se na donacije dobrovoljnim vatrogasnim društvima za nabavu vatrogasnih vozila i uređenje vatrogasnih domova u iznosu od 289.812,00 kn, lovačkom društvu za uređenje lovačkog doma u iznosu od 75.000,00 kn i vjerskim zajednicama za uređenje vjerskih objekata u iznosu od 73.000,00 kn. U skladu s odredbama zaključenih ugovora, korisnici sredstava dostavili su izvješća o utrošku sredstava. Općina je na svojim mrežnim stranicama objavila popis korisnika donacija za 2021.

Kapitalne pomoći u iznosu od 95.033,00 kn odnose se na sufinanciranje izgradnje sustava odvodnje na području Općine u iznosu od 85.748,00 kn i sufinanciranje EU projekta Pобољшanje vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Našice u iznosu od 9.285,00 kn. Ove pomoći ostvarene su na temelju zaključenih ugovora iz studenoga 2019. i prosinca 2021. te ispostavljenih zahtjeva javnog isporučitelja vodnih usluga.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 4.089.633,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za rekonstrukciju kolnika i oborinske odvodnje u četiri naselja u iznosu od 2.812.735,00 kn, izgradnju fontana u dva naselja u iznosu od 427.383,00 kn, nabavu opreme za vatrogasni dom u iznosu od 204.646,00 kn, rekonstrukciju nogostupa u dva naselja u iznosu od 159.303,00 kn, izgradnju ukrasne rasvjete u iznosu od 99.900,00 kn te nabavu opreme za videonadzor u iznosu od 84.950,00 kn.

Manjak prihoda tekuće godine iznosi 1.448.575,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 3.034.152,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 1.585.577,00 kn. Odlukom o raspodjeli rezultata poslovanja Općine za 2021. utvrđeno je da se ukupno ostvareni višak prihoda prenosi u sljedeće razdoblje za redovno poslovanje.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 26.937.997,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	18.227.695,00	21.058.185,00	115,5
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	14.720,00	97.650,00	663,4
1.2.	Građevinski objekti	16.070.393,00	18.611.882,00	115,8
1.3.	Postrojenja i oprema	654.980,00	785.141,00	119,9
1.4.	Prijevozna sredstva	78.593,00	79.329,00	100,9
1.5.	Druga nefinancijska imovina	1.409.009,00	1.484.183,00	105,3
2.	Financijska imovina	8.230.633,00	5.879.812,00	71,4
2.1.	Novčana sredstva	3.393.929,00	1.831.278,00	54,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	529,00	1.663,00	314,4
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	3.537.405,00	3.537.405,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.237.605,00	449.443,00	36,3
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	61.165,00	60.023,00	98,1
	Ukupno imovina	26.458.328,00	26.937.997,00	101,8
3.	Obveze	360.307,00	486.508,00	135,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	181.351,00	247.363,00	136,4
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	178.956,00	0,00	-
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	0,00	239.145,00	-
4.	Vlastiti izvori	26.098.021,00	26.451.489,00	101,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	26.458.328,00	26.937.997,00	101,8

Vrijednost građevinskih objekata odnosi se na ceste i ostale prometne objekte u iznosu od 8.571.676,00 kn, poslovni objekt (poduzetničku zonu) u iznosu od 505.116,00 kn, stambeni objekt u iznosu od 102.758,00 kn i druge građevinske objekte (javna rasvjeta, autobusne nadstrešnice, sportski tereni, spomenik, mrtvačnice, fontane i drugo) u iznosu od 9.432.332,00 kn. Vrijednost građevinskih objekata koncem 2021. u odnosu na stanje početkom godine veća je za 2.541.489,00 kn ili 15,8 %, najvećim dijelom zbog ulaganja u ceste i ostale prometne objekte. Vrijednost druge nefinancijske imovine u iznosu od 1.484.183,00 kn odnosi se na ulaganja u računalne programe, prostorno-plansku dokumentaciju, projektnu i drugu dokumentaciju.

Ukupna potraživanja iskazana su koncem 2021. u iznosu od 717.983,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 206.854,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 511.129,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 788.170,00 kn ili 60,7 %, najvećim dijelom zbog otpisa potraživanja. Dospjela su u cijelosti. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 656.297,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 60.023,00 kn te potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 1.663,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda u iznosu od 287.874,00 kn te grobnu naknadu i zakup poslovnih prostora u iznosu od 202.950,00 kn (potraživanja iz prethodnih godina).

Na temelju odluke općinskog načelnika iz siječnja 2022., a na prijedlog Povjerenstva za popis imovine sa stanjem na 31. prosinca 2021., otpisana su nenaplativa i zastarjela potraživanja u iznosu od 425.181,00 kn, od čega se na naknadu za uređenje voda odnosi 227.802,00 kn te komunalnu naknadu 197.379,00 kn. Do 1. ožujka 2022. naplaćena su potraživanja u iznosu od 115.072,00 kn ili 16,0 % ukupnih potraživanja.

Obveze koncem godine iznose 486.508,00 kn, što je 126.201,00 kn ili 35,0 % više u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 247.363,00 kn i obveze za kredite i zajmove u iznosu od 239.145,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o obvezama, sve obveze su nedospjele. Do 1. ožujka 2022. podmirene su obveze u iznosu od 355.725,00 kn ili 73,1 % ukupnih obveza.

Javna nabava

Općina je donijela Plan nabave roba, radova i usluga te izmjene i dopune Plana nabave za 2021. Izmjenama i dopunama Plana nabave, iz rujna 2021., planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 5.040.800,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Općina je u srpnju 2017. donijela Pravilnik o jednostavnoj nabavi. Navedenim Pravilnikom određeno je da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti manje od 70.000,00 kn provodi izdavanjem narudžbenice i/ili zaključivanjem ugovora, a nabavu procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robu i usluge, odnosno manje od 500.000,00 kn za radove provodi povjerenstvo za provedbu postupka jednostavne nabave. Povjerenstvo priprema i provodi postupke nabave (upućivanje poziva na adrese najmanje tri gospodarska subjekta, otvaranje ponuda i sastavljanje zapisnika, pregled i ocjena ponuda, sastavljanje zapisnika te donošenje prijedloga za donošenje odluke o odabiru). Na temelju rezultata pregleda i ocjene ponude povjerenstva, općinski načelnik donosi odluku o odabiru. Navedeni Pravilnik te obavijest da ne postoje gospodarski subjekti s kojima je predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa objavljeni su na mrežnim stranicama Općine. Vodi se Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Općine.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključena su dva ugovora za isporuku roba i izvođenje radova u vrijednosti od 1.130.504,00 kn. Tijekom 2021. provedena je jednostavna nabava roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od 3.300.352,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na radove odnosi 1.896.581,00 kn, usluge 1.082.525,00 kn i robe 321.246,00 kn.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je pet postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti nabave od 908.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te dva postupka javne nabave procijenjene vrijednosti nabave od 1.440.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, provedenih u 2021. Pregledani postupci jednostavne nabave provedeni su u skladu s odredbama Pravilnika o jednostavnoj nabavi, a postupci javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16).

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 9. veljače do 27. svibnja 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34.
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
7. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
8. Zakon o obveznim odnosima, članci 29. i 241. (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
9. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 33. – 50. i 76. – 110. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)

10. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 56.
11. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 2. (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
13. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18, 115/18 i 98/19)
14. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17 i 98/19)
15. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
16. Zakon o socijalnoj skrbi, članak 117. (Narodne novine 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20)
17. Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi, članak 9a. (Narodne novine 47/90, 27/93 i 38/09)
18. Zakon o sportu, članak 76. (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 – ispravak, 98/19, 47/20 i 77/20)
19. Pravilnik o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 55/09 i 139/10)
20. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
21. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
22. Pravilnik o jednostavnoj nabavi (srpanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Općine i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i potraživanja.

1. Planiranje i izvršenje proračuna

- 1.1. Donesen je proračun i izmjene i dopune proračuna za 2021. te projekcije za sljedeće dvije godine. Prihodi proračuna planirani su prema ekonomskoj klasifikaciji, a nisu planirani prema izvorima financiranja. Rashodi proračuna planirani su prema organizacijskoj, ekonomskoj, programskoj i funkcijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja. U okviru organizacijske klasifikacije, proračunom i izmjenama i dopunama proračuna utvrđena su četiri razdjela, i to: Općinsko vijeće i ured načelnika i zamjenika načelnika, Financijski poslovi, Komunalne djelatnosti i prostorno uređenje te Sport, kultura, obrazovanje i socijalna skrb. Status razdjela dodijeljen je pojedinim poslovima (sport, kultura, obrazovanje i socijalna skrb te komunalne djelatnosti i prostorno uređenje) umjesto upravnim tijelima (Upravni odjel za općinsku samoupravu i upravu te Vlastiti pogon).

Prema odredbi članka 21. Zakona o proračunu, prihodi i primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama. Prema odredbama članka 2. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti, lokaciji i izvoru financiranja. Odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, propisano je da izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene, a prihodi i primici planiraju se, raspoređuju i iskazuju prema izvorima iz kojih potječu. Odredbom članka 6. navedenog Pravilnika, propisano je da status razdjela proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave može dodijeliti izvršnom tijelu, predstavničkom tijelu i upravnim tijelima.

Skreće se pozornost da je 1. siječnja 2022. stupio na snagu novi Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21), kojim je odredbom članka 16. propisano da se prihodi, primici, rashodi i izdaci proračuna iskazuju prema proračunskim klasifikacijama.

Državni ured za reviziju nalaže u procesima planiranja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige i evidentiranje u poslovnim knjigama, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

– Poslovne knjige i evidentiranje u poslovnim knjigama

Općina je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu i propisane pomoćne knjige, osim analitičke knjigovodstvene evidencije sitnog inventara. U poslovnim knjigama evidentirana je i u financijskim izvještajima iskazana vrijednost sitnog inventara u upotrebi (nabavna i otpisana) u iznosu od 121.745,00 kn, a ni izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige ne osiguravaju se potrebni podaci.

Odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun, između ostalog, obvezno vodi analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima, ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige ne osiguravaju potrebni podaci. Prema odredbi članka 27. navedenog Pravilnika, sitni inventar čine predmeti proizvedene nefinancijske imovine male vrijednosti koji se ne utroše jednokratnom upotrebom u procesu poslovanja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju sitnog inventara u upotrebi po vrsti, količini, vrijednosti i drugim podacima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama Općine evidentirana je vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u iznosu od 21.058.185,00 kn, a odnosi se na vrijednost zemljišta u iznosu od 97.650,00 kn, građevinskih objekata u iznosu od 18.611.882,00 kn, opreme i uredskog namještaja u iznosu od 785.141,00 kn, prijevoznih sredstava (osobni automobil i kombi vozilo) u iznosu od 79.329,00 kn i druge nefinancijske imovine (ulaganja u računalne programe, prostorno-planska dokumentacija, projektna i druga dokumentacija) u iznosu od 1.484.183,00 kn. Općina je ustrojila Registar jedinica imovine, koji sadrži podatke o 664 vrste imovine, od čega su 181 nekretnina (zemljišta i građevine) i 483 objekta komunalne infrastrukture (groblja, nerazvrstane ceste, javne zelene površine, javna parkirališta i garaže). Spomenuti Registar sadrži podatke o nekretninama i objektima komunalne infrastrukture (naziv, adresu, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižne čestice i zemljišnoknjižnog uloška, površinu katastarske čestice, vlasnika i korisnika imovine, udio vlasništva, terete i sudske sporove koji se vode na imovini te klasifikaciju imovine A, B i C), ali ne sadrži podatke o vrijednosti imovine.

Analitička knjigovodstvena evidencija dugotrajne nefinancijske imovine sadrži podatke o nazivu, količini, inventurnom broju, nabavnoj vrijednosti, ispravku vrijednosti i sadašnjoj vrijednosti. Navedena analitička evidencija za građevinske objekte i zemljište ne sadrži podatke koje sadrži Registar jedinica imovine kao što su adresa, naziv katastarske općine, broj zemljišnoknjižne čestice i zemljišnoknjižnog uloška te površinu katastarske čestice, zbog čega je otežana usporedba podataka o imovini koja je evidentirana u poslovnim knjigama i Registru jedinica imovine. Usporedbom podataka iz analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i Registra jedinica imovine utvrđeno je da u poslovnim knjigama Općine nije evidentiran značajan dio imovine u vlasništvu i suvlasništvu Općine (zgrada općinske uprave, poslovni prostori, društveni domovi, groblja, zemljišta i druga imovina). Dio neevidentirane dugotrajne nefinancijske imovine obuhvaćen je provedenim popisom imovine i obveza za 2021. Za imovinu evidentiranu u Registru jedinica imovine potrebno je utvrditi vrijednost te evidentirati je u poslovnim knjigama.

Ministarstvo financija je u siječnju 2018. donijelo obvezujuću Uputu o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Obveznici primjene navedene Upute su i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Spomenutom Uputom utvrđeno je da se svi pojavnici oblici imovine, pojedinačno i zbirno, moraju iskazati vrijednosno, a procjena vrijednosti provodi se na temelju raspoloživih knjigovodstvenih vrijednosti (nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti) i na temelju procijenjene vrijednosti. Postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine provodi se internom procjenom, po ovlaštenom procjenitelju i u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za svaku pojedinu imovinsku česticu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati.

Prostorno-plansku dokumentaciju, projektnu dokumentaciju, elaborate, planove i drugu nematerijalnu imovinu nabavne vrijednosti od 2.629.634,00 kn, otpisane vrijednosti od 1.295.188,00 kn i sadašnje vrijednosti od 1.334.446,00 kn, koja je evidentirana u okviru računa neproizvedene nematerijalne imovine (ostala nematerijalna imovina), trebalo je evidentirati na računima imovine na koju se dokumentacija odnosi. Za navedenu imovinu u 2021. nije obavljen obračun ispravka vrijednosti. U prethodnim godinama za dio nematerijalne imovine nabavne vrijednosti u iznosu od 1.358.756,00 kn obavljen je obračun ispravka vrijednosti u iznosu od 1.295.188,00 kn, a za dio imovine nabavne vrijednosti od 1.270.878,00 kn ispravak vrijednosti nije obavljan ni u prethodnim godinama. Navedeno je utjecalo na strukturu iskazane imovine i na točnost iskazanih podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika te su obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Odredbom članka 18. navedenog Pravilnika propisano je da se imovina početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Odredbama članka 19. istog Pravilnika propisano je da se vrijednost dugotrajne imovine ispravlja po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom, osim prirodnih bogatstava, knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti te plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti koja se u pravilu ne ispravlja, a osnovica za otpis dugotrajne imovine jest njen početni ili revalorizirani trošak nabave (nabavna vrijednost) odnosno procijenjena vrijednost.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama te neevidentiranu imovinu evidentirati u poslovnim knjigama Općine. Nalaže nematerijalnu imovinu evidentirati na propisanim računima Računskog plana te obaviti obračun ispravka vrijednosti navedene imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina je u svibnju 2018. s *leasing* kućom zaključila Ugovor o financijskom *leasingu* za nabavu osobnog automobila u ukupnom iznosu od 176.187,00 kn, od čega se na vrijednost osobnog automobila odnosi 160.557,00 kn, kamate 14.025,00 kn i otkupnu vrijednost osobnog vozila nakon isteka ugovora 1.605,00 kn.

Ugovorena je obročna otplata glavnice u 48 mjesečnih obroka do 15. travnja 2022. Do konca 2021. plaćeno je po ugovoru ukupno 162.842,00 kn, od čega u 2021. u iznosu od 35.216,00 kn (glavnica u iznosu od 33.602,00 kn i kamate u iznosu od 1.614,00 kn).

Iz navedenog proizlazi da se Općina dugoročno zadužila na rok od četiri godine za nabavu osobnog automobila. Prema odredbi članka 87. Zakona o proračunu, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može se dugoročno zadužiti samo za investiciju koja se financira iz njezina proračuna, a koju potvrdi njezino predstavničko tijelo uz suglasnost Vlade, a na prijedlog ministra financija. Prema odredbi članka 4. Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pod pojmom investicija podrazumijevaju se rashodi za nabavu nefinancijske imovine (osim prijevoznog sredstva u cestovnom prometu – osobnog automobila) koje općina, grad ili županija financira iz svoga proračuna. Dugoročno zaduživanje za nabavu osobnog automobila nije u skladu s navedenim propisima. Odredbom članka 120. novog Zakona o proračunu propisuju se pravila o dugoročnom zaduživanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže pri dugoročnom zaduživanju, u dijelu koji se odnosi na svrhu zaduživanja, postupati u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U poslovnim knjigama evidentirani su i u financijskim izvještajima iskazani, u okviru financijske imovine, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 3.537.405,00 kn. Odnose se na udjele u temeljnom kapitalu dva trgovačka društva, i to za obavljanje komunalnih djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje te proizvodnju i emitiranje radijskog programa. Vrijednosti udjela u temeljnom kapitalu dva trgovačka društva prema podacima iz poslovnih knjiga iznose 3.537.405,00 kn, a prema podacima iz osnivačkih akata navedenih društava iznose 3.375.318,00 kn, odnosno 162.087,00 kn manje. Prema odredbama članaka 3. i 4., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se, između ostalog, na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka te rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati točne podatke o vrijednosti udjela u temeljnom kapitalu trgovačkih društava prema podacima iz osnivačkih akata navedenih društava.

Općina je ustrojila evidenciju instrumenata osiguranja plaćanja u kojoj su evidentirane dvije zadužnice dane Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije za dobro izvršenje ugovora u iznosu od 1.000.000,00 kn i primljeni instrumenti osiguranja (21 zadužnica i četiri bankarske garancije) za dobro izvršenje ugovora i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku u iznosu od 1.114.871,00 kn. Vrijednost potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku iznosi 13.000,00 kn i odnosi se na odštetni zahtjev radi naknade štete zbog oštećenja imovine. U poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa ni u Bilanci na dan 31. prosinca 2021. nije evidentirana vrijednost danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po osnovi sudskog spora u tijeku.

Odredbom članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže instrumente osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku evidentirati u poslovnim knjigama na računima izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Početkom i koncem 2021. u blagajni nije bilo novčanih sredstava. Tijekom godine promet blagajne odnosno uplate i isplate gotovog novca iz blagajne iznosile su 292.300,00 kn. Uplate u blagajnu odnose se na podignutu gotovinu s poslovnog računa Općine. Isplate iz blagajnu odnose se na isplaćene pomoći umirovljenicima (uskrsnice i božićnice) u iznosu od 154.050,00 kn, naknade za ogrjev korisnicima zajamčene minimalne naknade u iznosu od 100.800,00 kn, nagrade najboljim učenicima u iznosu od 1.500,00 kn, materijalne troškove (motorni benzin, uredski materijal, materijal i sredstva za čišćenje i održavanje, usluge pranja vozila, reprezentacija i drugi troškovi) u iznosu od 34.000,00 kn i polog gotovine na poslovni račun u iznosu od 1.950,00 kn. Sastavljene su blagajničke uplatnice i isplatnice te blagajnički izvještaji. Blagajničke izvještaje potpisao je blagajnik, ali nisu kontrolirani odnosno nije ih potpisala osoba ovlaštena za kontrolu (likvidator). Računi na temelju kojih su iz blagajne isplaćeni materijalni troškovi (najvećim dijelom odnose se na motorni benzin za motorna vozila) u iznosu od 34.000,00 kn nisu prethodno potpisani ni kontrolirani. Odluka o proceduri blagajničkog poslovanja donesena je u listopadu 2019., ali se ne primjenjuje u dijelu koji se odnosi na kontrolu blagajničkog poslovanja. Procedurama blagajničkog poslovanja utvrđena je, između ostalog, kontrola blagajničkog poslovanja odnosno ovlasti i odgovornosti u pogledu kontrole blagajničkih dokumenata. Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, knjiženje i evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama te zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi ili memoriranom šifrom ovlaštenja za transakciju jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati poslovne događaje u vezi s blagajničkim poslovanjem na temelju prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Procedurama blagajničkog poslovanja.

Rashodi u iznosu od 588.578,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na njihovo pogrešno iskazivanje u financijskim izvještajima.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije (izrada projektne dokumentacije zgrade tržnice, sportskog centra i površina na groblju) i stručni nadzor u iznosu od 284.500,00 kn, umjesto na računu intelektualnih i osobnih usluga, trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Subvencije za umjetno osjemenjivanje u iznosu od 37.783,00 kn, umjesto na komunalnim uslugama, trebale su biti evidentirani u okviru subvencija poljoprivrednicima i obrtnicima.

Rashodi za povrat komunalnog doprinosa u iznosu od 21.368,00 kn, umjesto na računu komunalnih usluga, trebali su biti evidentirani u okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja.

Rashodi za nabavu stočne hrane za pomoći poljoprivrednicima na potresom stradalom području u iznosu od 20.000,00 kn, umjesto na ostalim nespomenutim rashodima poslovanja, trebali su biti evidentirani u okviru naknada građanima i kućanstvima. Rashodi za usluge studentskog servisa u iznosu od 8.684,00 kn, umjesto na računu naknada troškova osobama izvan radnog odnosa, trebali su biti evidentirani u okviru intelektualnih i osobnih usluga. Sredstva za potrebe projekta Zaželi (proizvodi za osobnu njegu i čišćenje) u iznosu od 167.243,00 kn, umjesto na ostalim nespomenutim rashodima poslovanja, trebalo je evidentirati u okviru rashoda za materijal i energiju. Izgradnju sanitarnog priključka za zgradu na nogometnom igralištu u iznosu od 24.000,00 kn, umjesto na komunalnim uslugama, trebalo je evidentirati u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Konzultantske usluge za projekt Zaželi u iznosu od 25.000,00 kn, umjesto na računu ostalih nespomenutih rashoda poslovanja, trebalo je evidentirati u okviru intelektualnih i osobnih usluga. Dio navedenih rashoda u ukupnom iznosu od 308.500,00 kn, koji su evidentirani u okviru skupine računa rashodi poslovanja, trebalo je evidentirati kao povećanje imovine i vlastitih izvora, što nije učinjeno.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke. Prema odredbama članka 57., stavka 2. navedenog Pravilnika, rashodi za nabavu nefinancijske imovine priznaju se u trenutku nabave i evidentiraju na sljedeći način: nabava nefinancijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa za nabavu nefinancijske imovine u razredu 4. Istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira se nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati rashode na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Godišnji popis imovine i obveza nije obavljen cjelovito. U studenome 2021. općinski načelnik donio je Rješenje o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za popis imovine, potraživanja i obveza za 2021. Rješenjem su imenovani članovi povjerenstva i rok za izvršenje popisa. Povjerenstvo za popis sastavilo je zapisnik o obavljenom popisu dugotrajne imovine, sitnog inventara, potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, obveza te novčanih sredstava na žiroračunu i blagajni.

Popisom nisu obuhvaćene dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava koji prema podacima iz poslovnih knjiga iznose 3.537.405,00 kn, izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.127.871,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 1.663,00 kn.

Potraživanja i obveze nisu popisane pojedinačno prema dužnicima i iznosima potraživanja te pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza, nego u zbirnom iznosu prema podacima iz glavne knjige.

Stanje potraživanja i obveza nije usklađeno s dužnicima i vjerovnicima putem izvoda otvorenih stavaka. Povjerenstvo je sastavilo izvještaj o obavljenom popisu koji sadrži prijedlog o otpisu zastarjelih i nenaplativih potraživanja. Odlukom općinskog načelnika iz siječnja 2022. zbog nemogućnosti naplate (zastara za razdoblje dulje od tri godine, prestanak postojanja obveznika i otvaranja jednostavnih postupaka stečaja) otpisana su potraživanja od komunalne naknade i naknade za uređenje voda u iznosu od 425.181,00 kn. Pojedinačne popisne liste dugotrajne nefinancijske imovine, u koje se, između ostalog, trebaju unijeti podaci o imovini s naturalnim i novčanim izrazima, stvarnom i knjigovodstvenom stanju, nisu sastavljene, nego je zapisniku priložen popis kapitalne imovine prema osnovnim računima iz poslovnih knjiga koji sadrži podatke o vrsti imovine, sadašnjoj vrijednosti, inventurnom broju i grupi konta, ali bez naturalnih pokazatelja. Povjerenstvo za popis sastavilo je i popis nekretnina koji sadrži podatke o 35 zgrada i objekata u vlasništvu i suvlasništvu Općine (zgrada općinske uprave, vatrogasni i društveni domovi, poslovni prostori, prostorije sportskih klubova i drugi objekti) za koje su riješeni imovinskopravni odnosi, ali nije obavljena procjena vrijednosti imovine i imovina nije evidentirana u poslovnim knjigama.

Obveza obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza propisana je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz prosinca 2015. utvrđena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure provedbe popisa. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun mora popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu se unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Spomenutom Uputom je, između ostalog, određeno da se u posebne popisne liste trebaju popisati dugoročna i kratkoročna potraživanja i obveze te utvrditi stvarno stanje i razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja usklađivanjem podataka s vjerovnicima i dužnicima. Ako je povjerenstvo za popis nakon obavljenog popisa imovine i obveza utvrdilo neevidentiranu dugotrajnu nefinancijsku imovinu, treba izvršiti procjenu iste. Nakon obavljenog popisa i izvršene procjene vrijednosti neevidentirane dugotrajne nefinancijske imovine, povjerenstvo obavlja usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom te pristupa izradi izvještaja o obavljenom popisu. Svrha popisa je utvrditi stvarno stanje imovine i obveza te uskladiti knjigovodstveno i stvarno stanje kako bi godišnji financijski izvještaji bili realni i objektivni.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Financijski izvještaji

Općina je sastavila propisane financijske izvještaje. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima u pojašnjenju pojedinih ostvarenih vrsta prihoda nije navedena AOP oznaka izvještaja na koju se odnose.

Bilješke uz Bilancu sadrže samo podatke o potraživanjima i obvezama, ali ne sadrže podatke o nefinancijskoj imovini, novčanim sredstvima, udjelima u glavnicu trgovačkih društava, popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina (zadužnice i bankovne garancije) te popis sudskih sporova u tijeku odnosno sudski postupak u kojem je Općina tuženik.

Bilješke uz Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza nisu sastavljene, a u Izvještaju je iskazano smanjenje potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 425.181,00 kn.

Prema odredbama članaka 13. do 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, a mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane. Označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina i popis sudskih sporova u tijeku. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. U Bilješkama uz Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza objašnjavaju se značajnije promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza.

Novi Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji je stupio na snagu 23. ožujka 2022., propisuje obvezne elemente Bilješki uz pojedine financijske izvještaje.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

3. Potraživanja

- 3.1. Koncem 2021. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 717.983,00 kn i u cijelosti su dospjela. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 788.170,00 kn ili 60,7 %, najvećim dijelom zbog otpisa potraživanja u iznosu od 425.181,00 kn.

Općina je provela ispravak vrijednosti potraživanja (za komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda, porez na tvrtku, porez na promet nekretnina i porez na korištenje javnih površina) u iznosu od 206.854,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 511.129,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za grobnu naknadu, starosti između jedne i tri godine u iznosu od 43.700,00 kn te grobnu naknadu i zakup poslovnog prostora, starosti više od tri godine u iznosu od 159.250,00 kn, nije obavljen. Za navedena potraživanja trebalo je obaviti ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 181.100,00 kn. Zbog pogrešnog obračuna ispravka vrijednosti potraživanja, u financijskim izvještajima nisu iskazani točni podaci o potraživanjima.

Prema odredbi članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %.

Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno financijski plan prema važećim propisima.

Državni ured za reviziju nalaže provesti ispravak vrijednosti svih potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Ukupna potraživanja u iznosu od 717.983,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 656.297,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 60.023,00 kn te potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 1.663,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda u iznosu od 287.874,00 kn te grobnu naknadu i zakup poslovnih prostora u iznosu od 202.950,00 kn (potraživanja iz prethodnih godina).

Općina je u listopadu 2019. donijela Proceduru naplate prihoda, kojom su određene aktivnosti koje se odnose na vođenje evidencije i utvrđivanje dospjelih i nedospjelih potraživanja, upućivanje opomena, požurnica te pokretanje postupaka prisilne naplate. Općina nije sustavno i kontinuirano, na način utvrđen procedurama, poduzimala raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda. Osim upućenih opomena za komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda, grobnu naknadu te pokretanje ovršnih postupaka ovrhe nad jednom pravnom osobom, druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima odgovorna su tijela jedinice lokalne samouprave. Zakonom o proračunu koji je stupio na snagu početkom 2022., odredbama članka 51., na isti način propisana je obveza potpune i pravodobne naplate prihoda.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Općina u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Općine za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Općina postupila prema nalozima i preporuci danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalozi čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih financijskih kontrola	2010.	Planirati aktivnosti financijskog upravljanja i kontrola u skladu sa Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2012. te razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.	-	nije primjenjivo
2.	Računovodstveno poslovanje	2010.	Voditi analitičku knjigovodstvenu evidenciju potraživanja od naknada za priključenje na sustav javne odvodnje.	-	nije primjenjivo
3.		2010.	Evidentirati u poslovnim knjigama udjele u trgovačkom društvu.	-	provedeno
4.		2010.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	nije provedeno
5.	Rashodi	2010.	Pitanje vodoopskrbe i odvodnje na području Općine urediti u skladu sa zakonskim odredbama.	-	provedeno
6.		2010.	Izvršavati rashode koji su planirani proračunom u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	-	provedeno
7.		2010.	Po završetku radova sastavljati zapisnike o primopredaji radova i utvrditi razloge kašnjenja u izvedbi radova te u slučaju neopravdanog kašnjenja izvođača radova obračunati i naplatiti ugovorene kazne.	-	provedeno

*Općina nije bila obvezna dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2010.

Obrazloženje danih naloga koji nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- Nalog u vezi s planiranjem aktivnosti financijskog upravljanja i kontrola u skladu sa Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru nije primjenjiv zbog promjene propisa. Odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, koji se primjenjuje od 2015., utvrđeni su okviri za razvoj sustava unutarnjih kontrola, a provjera primjene navedenih okvira kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provodi se godišnje na temelju podataka iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti i drugih podataka koje su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne dostavljati Ministarstvu financija.

- Nalog u vezi s vođenjem analitičke knjigovodstvene evidencije potraživanja od naknada za priključenje na sustav javne odvodnje nije primjenjiv, jer odredbama Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), koji je stupio na snagu u srpnju 2019., komunalne vodne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnog isporučitelja vodnih usluga. Sredstva namijenjena izgradnji prihod su javnog isporučitelja vodne usluge, a gradnja i održavanje komunalnih vodnih građevina provodi se u skladu s planovima koje donosi javni isporučitelj vodnih usluga.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. Općina je suglasna sa statusom naloga i preporuke iz prošle revizije.